

ATB-route Sallandse Heuvelrug

Meer dan twintig jaar monitor en bestudeer ik reptielen op de Holterberg (Sallandse Heuvelrug). Met de komst van de ATB-sport (mountainbiken) trof ik in de loop van de jaren steeds vaker door deze sporters doodgereden dieren aan. De afgelopen jaren heb ik vele gesprekken met beheerders en anderen gevoerd, e-mails verstuurd en op informatieavonden het doodrijden van deze beschermde dieren naar voren gebracht. Het resultaat was dat er op verschillende plaatsen in het gebied zandplekken zijn gemaakt voor de reptielen, waar ook insecten van profiteren. Een uitstekende en prima actie, maar nog steeds trof ik door ATB-ers dood gereden reptielen aan.

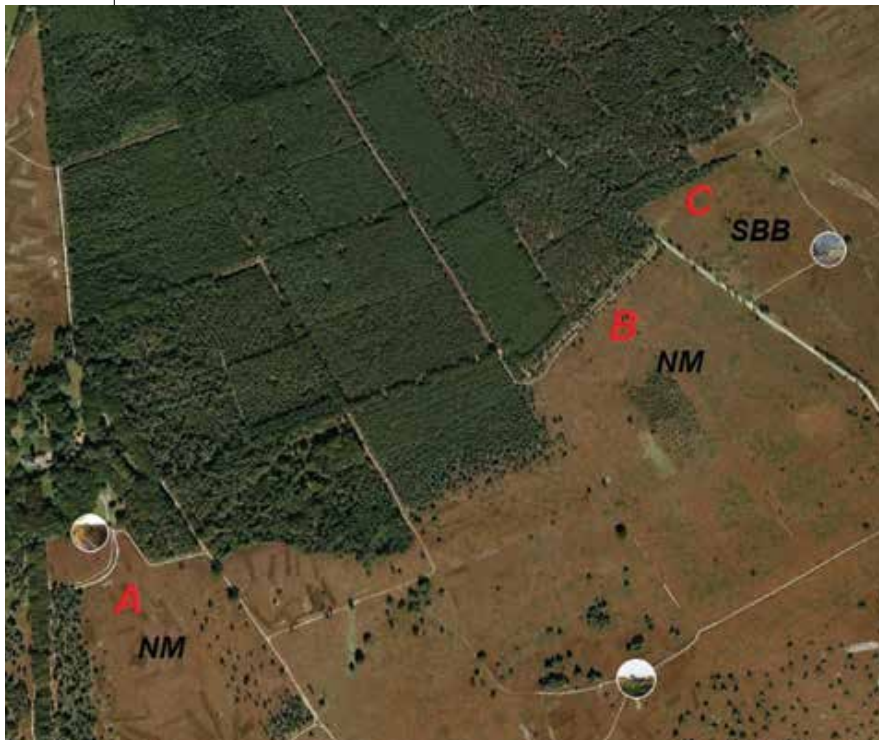
Route deels door leefgebied

Heide, open bossen en ATB in een reptielen leefgebied gaan niet goed samen. De Sallandse Heuvelrug wordt bewoond door drie soorten hagedissen: zand- en levendbarende hagedis en de hazelworm. De ATB-route loopt op sommige plekken dwars door optimaal reptielen leefgebied: helling op het zuiden met een gevarieerde vegetatie; de ATB route met zijn smalle paadjes werkt als een magneet op deze koudbloedige dieren. Van maart tot eind september kan je hagedissen aantreffen. Om aan te tonen hoe serieus het probleem is ben ik gaan tellen. Ik ben begonnen met twee plekken nabij Bergweg-Haarle. Ik kwam daar toch als ik naar de korhoenders ging. Ik schrok van de aantallen

die ik aantrof en pakte er een derde locatie bij. Zoveel doodgereden beschermde reptielen op zo'n klein gedeelte had ik niet verwacht. Een aantal keren heb ik bovendien een vierde locatie bezocht.

Tientallen dode reptielen

Cijfers ontbraken tot nu en ik schrok van de aantallen die ik telde op de verschillende

plekken. Zoveel doodgereden beschermde reptielen op zo'n klein gedeelte had ik niet verwacht. In totaal heb ik tijdens 17 bezoeken 41 (!) dode reptielen gevonden. Het mag duidelijk zijn dat het doodrijden van reptielen niet alleen plaatsvindt op de vier door mij gemonitorde stukken en op de door mij uitgekozen dagen om slachtoffers te tellen, het werkelijke aantal slachtoffers zal hoogstwaarschijnlijk nog hoger zijn. De resultaten zijn gebundeld in een rapport voor de beheerders.

Actie!

De afgelopen jaren heb ik deze problematiek aangekaart bij verschillende partijen: de terreinbeheerders (NM en SBB), het Nationale Park Sallandse Heuvelrug en de Provincie Overijssel. Na diverse krantenberichten was ik eind december op de radio (VARA's Vroege Vogels) om over dit probleem te praten. Daarna is alles in een stroomversnelling geraakt en lijkt het probleem serieus aangepakt te worden.

Anton van Beek

Röntgenfoto doodgereden reptielen

Op verzoek van Arie van 't Riet, bekend van X-ray radiography of Nature (www.x-rays.nl), heeft Anton van Beek 'zijn' dode reptielen van de ATB-routes aangeboden voor het maken van röntgenfoto's. Wij mogen deze foto delen met de lezers van *Schubben & Slijm*. Arie vroeg zich af of bij de hazelworm, een pootloze hagedis, de pootjes rudimentair aanwezig zijn en op de röntgenfoto's te zien zijn, maar daar komen we niet uit.

Arie heeft samen met Jan Paul Schutten het boek 'Binnenstebinnen' uitgegeven met röntgenfoto's van dode dieren en dit boek was in 2018 zelfs genomineerd voor de Jan Wolkers-prijs.